

ΣΤΗΝ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ

(Πίνακας του Μ. Μπλέννερ)

ΠΡΟΓΣΤΟΡΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΑΠΗ ΤΗΣ ΒΑΝΗΣ

Το αιώνιον λυσόφων είχε ἀρχίσει ν' ἀπλώνεται ἐπάνω στὴν ἐπανεια τῆς λίμνης.

'Ο Καρέζ, ὁ γιώς τοῦ Ἐλάν, βγήκε ἀπὸ τὴν καλύβα τοῦ, τὴν στερεωμένην παστάδιον στὸν δινό τῆς λίμνης, καὶ στάθηκε στὸ ζῶντον γερμανάκι ποὺ σινέδε τὴν καλύβα μὲ τὴν δύρη.

Κύπταξε τὸν οὐρανὸν καὶ τὰ νερά ποὺ ἀρχίζαν νά πλέονεν ἔνα χρόνια γαλάζιο, ἄλλην κυντάζοντας τὸν οὐρανὸν καὶ λίμνην ὁ Καρέζ, δὲν σινάλογεστάν τίποτε ἄλλο, παύν μιὰ γηναῖα...

'Η γηναῖα αὐτὴ λεγόταν Βάνη καὶ ἦταν κόρη τοῦ Ταούν, ἐνδόπλου τοὺς τρεῖς μεγάλους ἀρχηγοὺς τῆς φυλῆς τοῦ.

'Η Βάνη ἦταν ἡγεμή καὶ ἐπιβλητική, καὶ οἱ ἀντρες τὴν κύπταζαν μὲ μάνη ἀγρια, καὶ πολλοὶ τὴν λαζαρούσαν γιὰ γηναῖα τοῦς. Τὴν λαζαρούσαν γιὰ τὸ κατόπινον καὶ σφριγμό σόμα της, τὸ γενάπτο δύναμι καὶ ζωή. Μὲ ὁ νέος καὶ λεπτοκαπιόνεντος Καρέζ, μόνον δὲ Καρέζ, θαβάταξε τὴν λεπτή θύμωρατὰ τοῦ πορσόντου της καὶ τὴν γλάσα τῶν ματιῶν της.

Μέσα στὴν καρδιὰ τοῦ πρωτόγονου ἀποτοῦ νέου, ἀρχίζε νὰ καράζει ἡ μῆτρα τοῦ ἔφορος, γλυκεῖα καὶ μιστική, σὰν τὸ γλυκοχάραμα ποὺ φάτει τὰ νερὰ τῆς λίμνης.

'Ο Καρέζ, σινάλογεστάν διτὶ ἡ μέρα αὐτὴ ποὺ ἀνέτελλε, ἦταν αὐτὸν ἐπιστημένη μέρα, ἀφοῦ θὰ γιορτάζαν τὴν ἐπάνοδο τῆς Ἀνοίξεως καὶ τοῦ Ἡλίου καὶ θὰ ἔζαναν μναίες στὴ Φωτιά, Ἀλλὰ καὶ γὰρ κάτι ἄλλο ἦταν ἐπίσημη ἡ μέρα αὐτή.

Τρεῖς ἀπὸ τοὺς ἄντρες ποὺ λαζαρούσαν τὴν Βάνη, θὰ προστιθένσαν νὰ τὴν κερδίσουν πολεμῶντας μὲ ἔναν ἄγριο ταῦν.

"Ἔτοι εἶχε ἀποφασίσει ὁ αιτέρας τῆς Βάνης. Θὰ ἔδει τὴν κόρη τοῦ, αὐτὴ τὴν ἱερὴ μέρα τῆς Φωτιᾶς, στὸν πολεμό ποὺ θὰ ἔρχοιτε νερῷ στὴ γῆ, μὲ ἔνα κτύπισμα τῆς χώλωντος λόγγης του, ἔνα δομαλέο ταῦν.

'Ο Καρέζ λατόταν πολὺ ποὺ δὲν τοῦ ἐπιτρεπόταν νὰ λάβῃ μέρος σ' αὐτὴν τὴν δοξιμασία. Γιατὶ δὲ ίδιος ὁ Ταούν, ὁ πατέρας τῆς Βάνης, εἶχε διαλέξει τοὺς ἄντρες ποὺ θὰ κινδύνευαν τὴν ζωὴν τους, γιὰ τὴν κόρη του, χωρὶς νὰ σημειωτούλαβῃ καὶ αὐτὸν.

Καθὼς τὸ φῦσε τῆς αὐγῆς γινόταν διοένα καὶ ποὺ ἔνιον, καὶ λαμπρεό, οἱ ἄνθρωποι ξανανδούσαν στὶς γειτονικὲς καλύβες καὶ κατέβαιναν μέσα στὶς μεγάλες ξύλινες πιούγες τους.

'Η γηναῖας τροφοδαναὶ στορώς γιτάνες καὶ ἡσυν στεφ αυγούσινες πε νηγαλίες, καὶ σὲ ἄντρες εἴχαν διγμένο λοξὸν στοὺς δύμους τοὺς ἔνα δέρμα ζώον. Καὶ δὲν ἔπαιραν μαζὲν τοὺς, μέσα στὶς πιούγες, ἀμφοτεναὶ γερολούλωντα, καλάμια, στάρωντα λιναρούν καὶ σιταριών, ἐμάσαντα ζωιτρόδωμα καὶ πέτρες λιμαρέσ, γιὰ νὰ τὰ προσφέρουν στον Θεόν "Ἡλίο καὶ στὴν Θεά Φωτιά.

'Ἐσεῖ κάτω, στὸ νησὶ τῆς Θνοιας, οἱ τρεῖς μεγάλοι ἀρχηγοὶ είχαν καὶ δῆμας στέλει τὰ προσωπισμαν γιὰ τὴν τελετὴ θύματα: πρόβατα ἀγρια, τούρφους, κοράκια καὶ κουνουβάγιες.

Μὲ τὴν θυσία αὐτῶν τὸν ζώον καὶ τὸν ποντίον, ἔπιπταν οἱ προτόγονοι οἱ ἄνθρωποι νὰ ἐπιτίχουν τὴν εἶναια τῶν δεῶν τοὺς, γιὰ νὰ νικούντο τοὺς ἐχθρούς τους μάζες καὶ νὰ θριαμβεύνουν πάντα στὴν καλλιέργεια τῆς γῆς, στὸ φάρματα καὶ στὸ κινῆτη.

'Ο Καρέζ, μπήκε καὶ αὐτὸς μέσα σὲ μιὰ πιούγα.

'Ο ήλιος εἶχε προθάλει καὶ δῆμα μέσα ἀπὸ τὰ νερά, πελώριος καὶ πορφρός. Κραυγές ἐνθουσιασμοῦ καὶ ὑστεραίας ἔνας βίνος ἀγρός, γαροτείσαν τὸν "Ἡλίο, τὴν ἀστιντηστὴν εὐτὴ τηγήν κάθε ζωής. "Η πιούγες δὲν τούρβησαν ὑστεραίας τὴν Ανατολήν πρὸς τὸ νησὶ τῆς Θνοιας.

Σὲ λίγο ἔτασσαν μισοτάστα στὸ ἔρδο νησοῦ, τίς υγίεις τοῦ δασού περιέβαλλαν ἵππες ἐκπόδηροντες καὶ λειτεῖς πανάργατες, απίστεντα ὑψηλές. Οἱ Ἱερεῖς περιώνεντα στὶς ζώες τοὺς πιστούς.

Τὰ ζῶα τὰ πρωτορισμένα γιὰ τὴν θυσία μοιγγούσαν, τὰ κοράκια ἐκρωτάν απελαπτικά...

Ο πιο ήλικιωμένος από τους ήρεις προχώρησε μέσα στην θέση τού νερού. Τό πρόσωπό του έμοιαζε με παλιά λαρουσινή περγαμίνη. Τη δάπεδα του γένεια χινόντοιναν άπαντα στὸ στήθος του, σαν τὸν ἄφρο τῶν νερῶν ἀπάντων στοὺς βράχους. Τὰ μάτια του ήσαν θαυματουμένα καὶ κονφασαένα. Καὶ θύμος ἡ φωνὴ του ἦταν δινατή καὶ ἐπαβλητική, καὶ θύμοι σύκασαν μόλις τὴν θέσην.

—“Ηλεῖ, φωνάζε ο γερος ἴερεύς. Βασιλὴ τῆς φωτιᾶς τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς Γῆς, σὲ δοξάζουμε καὶ σὲ προσκυνοῦμε...” Ήλει, πατέρει τὸν ἄνθρωπον, τῷν ζωῶν, τῷν δέντρον καὶ τῷν ζόφον, δίτε μας πάντα τὸν δίναν νάνοντες τοὺς ἔχοντες μας...

...Κάνε νά μᾶς δόσουν ἡ γηναῖες μας ἀπογόνους ἀμέτοχοντες σαν τάστραι τ' οὐρανοῦ. Γιώμε τὰ νερά καὶ τὴν Σηρά μὲ ἀρθρον κανίγην...

...Κάνε νά μεγαλώνῃ τὸ λινάρι καὶ τὸ σιτάρι, ποὺ τρέψει τοὺς ἄνθρωποντες...

...Δόξα σ' ἐσένα, Ήλει Θεέ τοῦ οὐρανοῦ, δόξα σ' ἐσένα Φωτιά Θεά τῆς γῆς!...

—Οὐλό τὸ πλήρος φωνάζε τότε μὲ μᾶς φωνή:

—Δόξα σ' ἐσένα, “Ηλει θεέ τοῦ Οὐρανοῦ, καὶ χωρίς τὴν κόρην σου τῇ Φωτιᾷ, δὲν ἴστρωχει ζοή. Σὺν προσφέροντες μήτια τ' ἄνθη, τοὺς σπόρους τῆς λαμπτερῆς πέτρες, τοὺς γάλανους πελέκεις, τὰ καλοθερικά καὶ κρίαρια καὶ τοὺς ταύρους τοὺς θεριεμένους...

Τότε, διοι οἱ ἄνθρωποι, βγῆσαν ἀπό τὸ περιόχες στὴν θηλή τοῦ νηρων, καὶ παρεντηρηγά γέρων σινὸν γηναντίνον διοριό, ἐνώ οἱ ιερεῖς ἀναβαῖν τὴν ιερή φωτιά, ἥρον ποὺ κάπι.

Μιὰ μεγάλη φλόγα ἵρθησε στὸν ἄρχοντα καὶ ἄντρες καὶ γηναῖες ἀρρώστους νά σκιτοτοὺ γέρων ἀπό τὸν βοσκό.

Καὶ ἔσαγνα, μιὰ μεγάλη σιωπὴ διαδέχτηκε τίς κραυγές καὶ τοὺς μηνούς.

Πέρα, σ' ἔνα στίβο, περιτογραφεμένο ἀπό μεγάλες πετρες, τρεῖς ψηλοὶ καὶ εὔροστοι ἀντοῖς καὶ ἔνας γερεγός ταῦρος φάνηκαν. Οἱ ἄντρες κραυτοῦσαν φρεψαῖς γάλανες, καὶ ἡσαν ὕδραι καὶ γηνατόδοικοι. Ἰσαν οἱ τρεῖς ἄντρες ποὺ θά κινδύνευαν τὴν ζοή τοὺς καλοθερικούς Βάνην. “Οποιος ἀπὸ αὐτῶν θὰ νικούσε τὸν ταῦρο, θὰ ἔταιρον γηναῖαν τὴν Βάνη. Εκεῖνος θύμος ποὺ δὲν θάβγαινε νικητής—ἄλλων τοῦ θυματαζούντος τοῦ Ήλιού, καὶ θὰ ἔργων τὸ σώμα του στὴ φωτιά!

Ἐνας—ἔνας, οἱ τορεὶς γηναῖες πλάκαρην νά τὸν ταῦρο.

Με ἔνας—ἔνας, ἔπεισαν νικημένον κάπι τού τὰ τροφερὰ κέρατα τοῦ θυμοῦ.

Καὶ ὁ γέρος ιερεὺς φωνάζει σπαραστικά:

—Νικηθήσαν οἱ θυμοί..., “Ετσι τὸ ίθελε ὁ Θεός Ήλιος... Μά δὲν ἴστρωχει δραϊτέρος θάνατος ἀπό αὐτῶν ποὺ τοὺς προμένει. Τὰ πεντάτα τῶν νικημένουν θὰ πάντα νά συμβούν μὲ τὸν Ήλιο καὶ θὰ γίνονται μὲ τὴν φωτιά του!...”

Τὸ πλήρος κύπταξε ὥστερον ἰεπιμένο τοὺς τορεὶς ἄντρες ποὺ θά κινητοῦν τὴν ζοή τοὺς γιὰ τὴν ἀγάπη τῆς ὕδραις Βάνης.

Καὶ ἔσαγνα, τὴ στιγμὴ αὐτῆς, ὁ γηναντίς Καρέζ προχώρησε ποντοὺς ιερεῖς καὶ φωνάζει:

—Ἐγώ, γηνάς τοῦ Εἰδάν θέλω νά παλαιώφω μὲ τὸν φωτερό ταῦρο, γιὰ νά περδούμε τὴν ὄμοιωρη Βάνη!

Τὸ πλήρος κραυταῖς μὲ θνητοστασιῶ, καὶ οἱ ιερεῖς ἀναγκάστηκαν νὰ δεχτοῦν τὴν ποντοῦ τοῦ Καρέζ.

Ο τολμηρὸς νέος γηναῖος καὶ κύπταξε τὴ Βάνη, ἡ οἵτια τοῦ καμούλεως περιφανεῖ. Ήταν καταστρακινόν, γιατὶ ἔνας ἀγάμας ἄντρος θὰ καθιενεῖ τὴ ζοή του γι' αὐτή.

Ο Καρέζ, πήρε πειρούστερη δίναν ἀπό τὸ καπούγελο τῆς ἀγαπημένης του καὶ καρδιμένος μετέβη στὸ στίβο.

Ο φωτερὸς ταῦρος μοιρήγρωτοι καὶ ὕδραιος καὶ ἐπάνω του μὲ λιθούς. Μά ὁ Καρέζ, καθὼς ἤταν λεπτοκαμιούνος καὶ σοβέλτος, ἀμέσως σχεδόν, μ' ἔνα πήδημα, κατώρθωσε καὶ ἀνέβηρε στὸν φάκη τοῦ ζεύκου.

Καὶ γηρήγορα—γηρήγορα, κάρφωσε τὴν γάλανη λόγχη του ἀνάμεσα στὸ μετωποῦ τοῦ θυμοῦ.

Α., ξέρεις δὲ Καρέζ νά νικάνη τοὺς ταύρους!...

Τὸ γηνοτόπιον ζῶο, σωματίστηκε νερῷ κάπι τὸ χῶμα.

Ο Καρέζ, νίκησε!...

Αντοῖς καὶ γηναῖες ἀρχισαν νὰ φωνάζουν μὲ ἀστυρχόδητον ἐνθουσιασμό,

Καὶ τότε δὲ πατέρας τῆς Βάνης, δὲ μεγάλος ἀρχηγὸς Ταύρου, προχώρησε πόδες τὸν Καρέζ, καὶ τοῦ είστε;

ΑΠΟ ΔΩ ΚΙ' ΑΠΟ ΚΕΙ'

ΜΙΚΡΑ ΚΑΙ ΕΚΛΕΚΤΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Μιὰ μέρα ὁ σοφὸς Ἑλληνιστής Μετονιέ έργαζόταν στὸ γραφεῖο του, ὅταν ἔσαγνα μετρεὶ μέσα ἔνας ὑπηρέτης τοῦ τρομαχημένος καὶ τοῦ φωνάζει:

—Φωτιά, φωτιά... Κύριε, σήμη κούζηνε ἔπιασε φωτιά...

—Πήραινε νά εἰδοποιήσεις τὴν κυρία σου, ἀπάντηρε ἀπαθέτατα ὁ σοφός. Ξέρεις διτὶ ἐγώ... δέν ἀνυπατείνουμα στὸ νοσοκομεῖο!

Σ' ἔνα κύριοτα τοῦ, ὁ Βοσσούστος ἀντελήμφη διτὶ μεταξὺ τοῦ ἀκρωτηρίου του ἵστησαν μερικοὶ, οἱ ὅποιοι φλαμούσιαν καὶ θυμοβούσιαν κατὰ τρόπο σκανδαλώδη. Σταυράτης λοιπὸν τὸ λόγο τοῦ καὶ λεπτονέθη γιὰ τὴν σύστειαν αὐτῆς τοῦ ποντοῦ.

Μιὰ γηναῖες τοῦ λαοῦ τότε, πετάχτηκε καὶ τοῦ φωνάζει:

—Μή νομίζεις πάτερ μον, ποὺ μάλιστα έπιεις γηρανία; Τότε ὁ Βοσσούστος ψωμογέλειας καὶ ἀπάντησε:

—“Ε., λοιπόν, ἀφοῦ εἴναι τοῦ, τὸ καρό εἶνε μικρό, καλὺ πον γηναῖες, πάτερ μον, ποὺ μάλιστα έπιεις γηρανία....”

Ο σοφὸς Ζάν Πέρι της Μικρανίας ἤταν πνευματοδέστατος ἀπὸ τῆς παδισῆς του ἥπατας.

—Οταν ἤταν ἀρόμητος ἐπτά ἐτῶν, ἔπιε νά παρεργίστηκε σὲ μιὰ ση νανομορφή, στὴν διοίσα μιλούσαν κούζηνα γιὰ τὴν ζευτίνα παδιά. Ένας εὐγενής τότε, ποὺ ὡς ἔτενη τὴ στιγμὴ δὲν μιλούσε, στρώθηκε καὶ είπε:

—Δέν βαρύνεστε! Εξει παρατηρηθῆ διτὶ τὰ πολλὰ ζευτίνα παδιά, δταν μεγαλώνουσαν γίνονται συνήθως μέλισμο ἀπτερα... Πρέπει τότε νά είσαιστε πολλὰ ζευτίνα στὴν παδική σας ἥπατα, κύριε! τοῦ πατάνησε ὁ μικρός Ζάν.

Κόρασίον δὲ είνεγενι!

Μιὰ βραδεῖα δὲ Μολέρος, γηρούσσοντας ἀπὸ τὸ Όπετρο μετὸν μὲ τὸ διάσημο μοντέρο Σαραγαντί, ἀπάντησε ἔνα ζητιάνο, στὸν ὄποιο ἔδρεν ἔνα νίκεσμα. Δὲν πορταρεῖ θάρως νά πρωτωποίη μέγα βιβιατα, σταν δὲ ζητιάνος τὸν ἔφατο καὶ τοῦ είπε:

—Κύριε, κύριατε, βέβαια, λάθος. Μον δόσιμε νά κριστο νόσου.

—Ποῦ κρύβεται κακιά πορὰ νά τιμοτής, φίλε μον, είπε στὸν Σαραγαντί δὲ Μολέρος.

—Καὶ δίνοντας ἀράμα μέλισμα στὸ ζητιάνο, τοῦ είπε:

—Νά, πάρε καὶ αὐτό! Σοῦ ἀξίζει...

—Νίκησες! Οτι δὲν κατώρθωσαν εἰς γηγαντόποιο πολλαργάρι. Θὰ σοῦ δόσω γιὰ αὐτοῦ τὴν κούζη μου...

—Κι, ξύγι θά σον δόσω, γιὰ έσαγορά της, είπε δὲ Καρέζ, ἔναν πέλερν ἀπὸ ποάσην πέτρα, μιὰ λόγχη γάλακην καὶ ἔνα κινητηρικό πέρστο μὲ λιθαία παλαίστημα.

—Οζι, είπε δὲ Ταύρον, δὲν θὰ μοι δόσης τίποτα. Έσαγόρασες τὴν Βάνη μὲ τὴ ζώδια σου καὶ τὴν γεννατήτη σου.

—Υστέρα, ἀφοῦ μισταστὸν τὸ ζῶο καὶ τοῦ τορεὶς νικημένος ἄντερες, καθὼς καὶ τὸν σποτοκαμένο ποθερό ταῦρο, δλοι, νέοι, γέροι, ἄντερες, γηναῖες καὶ παδιά ἔφαγαν καὶ διπλανας γήρων στὸ βούτιο.

Καὶ στὸ τέλος τῆς γιορτῆς δὲ Ταύρον, ὁδήγησε τὴν Βάνη κοντά στὸν Καρέζ, λέγοντας:

—Νά η γηναῖα ποὺ κέρδισες, τέκνο μον!

—Η Βάνη, ὀλότρειη καὶ κόστηνη σὰν ωδό, ἀπὸ γηρά καὶ συγκάτη, ἔπεισε καὶ προσκύνησε αὐτῶν ποὺ δὲ Θεός Ήλιος τῆς πρωδώσεις γιὰ κώνιο της καὶ γιὰ σύντροφο τῆς ζωῆς της.

Καὶ τότε δὲ Καρέζ, μέσα στὴν καρδιά τοῦ ὅποιος δὲν φώλιαζε η κτηνώδης ἐπιθυμία τοῦ πρωτογόνου ἀνθρώπου, ἀλλὰ ἔτρεψε μιὰ σπίθη ἀπὸ τὴ θεία φωτιὰ τοῦ Ερωτος, ἔσκιψε σήφωντας τὴν ἀγαπημένη τοῦ στὰ δινατά τοῦ παράτασα, καὶ τὴν ὄδηγηγήσε στὴν καλύβα του, ἐνώ τὸ πλήρος γήρων τραγονθούσε καὶ ἔψαλλε μήνους στὸ θεό Ήλιον...

